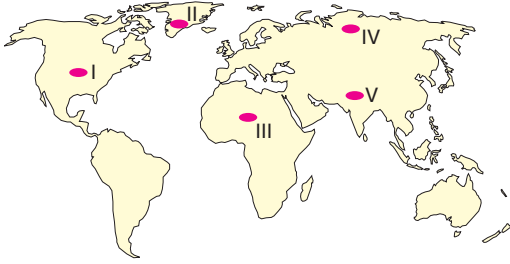

1. Tüm iç kuvvetler kaynağını manto tabakasından alır.
Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yer kabuğunun altında bulunması
B) Yer kabuğuna göre daha sıcak olması
C) Magmada konveksiyonel akımların olması
D) Yoğunluğun yer kabuğundan fazla olması
E) İçinde demir ve magnezyum gibi elementler bulunması

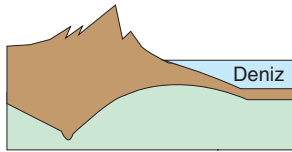
2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin jeomorfolojik özellikleri dikkate alındığında hangisinde sial tabakasının daha kalın olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıda yer kabuğunun iç yapısı ile ilgili bir kesit verilmiştir.

Bu kesitte [koyu kırmızı] ve [açık yeşil] renkleri ile gösterilen tabakalarının isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

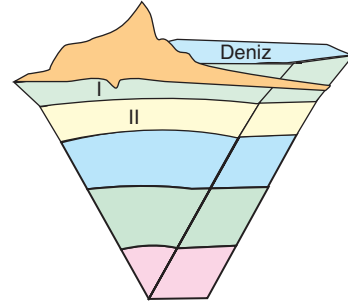
[koyu kırmızı]	[açık yeşil]
A) Sial	Manto
B) Sima	Manto
C) Sial	Sima
D) Dış çekirdek	İç çekirdek
E) Manto	Sial

4. I. Tortul kayalar
II. Lavlar
III. Püskürük kayalar
IV. Deprem dalgaları

Yerin iç yapısı ile ilgili bilgi elde etmek isteyen bir bilim insanı yukarıda verilenlerden hangilerini incelemelidir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) II, III ve IV

- 5.

Yerin iç yapısının gösterildiği şekilde I ve II numaralı tabakaların isimleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	I	II
A)	Sial	Sima
B)	Üst manto	Alt manto
C)	Dış çekirdek	İç çekirdek
D)	Sima	Üst manto
E)	Sial	Alt manto

6. I. Kıtaların altında kalındır.
II. Altında manto tabakası bulunur.
III. Yoğunluğu en az olan katmandır.

Yukarıda verilenlerden hangileri sial tabakasına ait özelliklerdendir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. Yer; çekirdek, manto ve taş küre gibi katmanlardan oluşur.

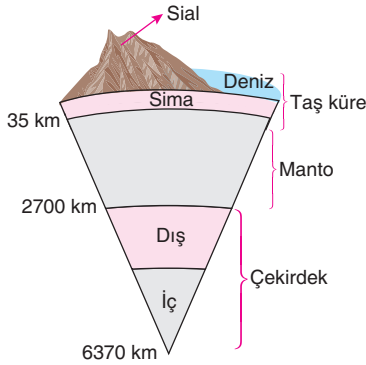
Yer'in bu şekilde katmanlar oluşturmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mantoda konveksiyonel hareketlerin olması
B) Yer'in merkezine doğru sıcaklığın artması
C) Yoğunluğu farklı elementlerden oluşması
D) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
E) Volkanik patlamaların oluşması

8. "Yerin derinliklerine doğru gidildikçe her 33 metrede sıcaklık 1°C artar" diyen bir kişi bu özelliği aşağıdakilerden hangisini kanıtlamak için kullanır?

- A) Dünya'nın nasıl oluştuğunu
B) Yerin iç ısını kaybetmediğini
C) Dünya'nın geoid şekle sahip olduğunu
D) Dünya'nın birbirinden farklı özelliklerde katmanlardan oluştuğunu
E) Dünya'nın oluşum sürecini

9. Aşağıda yerkürenin iç yapısı ile ilgili bir görsel verilmiştir.

Yalnızca görseldeki bilgiler dikkate alındığında;

- I. taşkürenin sial ve sima katmanlarından oluştuğu,
II. yeryüzünden derinlere doğru gidildikçe sıcaklığın ve yoğunluğun arttığı,
III. en kalın katmanın çekirdek olduğu

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Yer geosfer adı verilen iç içe geçmiş katmanlardan oluşur.

Bu katmanların yerin iç kısmından dış kısmına doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Çekirdek – Manto – Yer kabuğu
B) Çekirdek – Yer kabuğu – Manto
C) Manto – Çekirdek – Yer kabuğu
D) Manto – Yer kabuğu – Çekirdek
E) Yer kabuğu – Manto – Çekirdek

11. Yerin iç yapısı ile ilgili;

- I. Yer kabuğu yoğunluğu ve kalınlığı en az olan tabakadır.
II. İç çekirdek sıcaklığın etkisiyle akışkan haldedir.
III. Manto tabakasında konveksiyonel akımlar bulunur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. Yer kabuğu sial ve sima tabakalarından oluşur. Katı haldeki sial ağırlığı oranında sima tabakasına dalar. Bazı coğrafi olaylar sial tabakasının ağırlığının değişmesine neden olurlar.

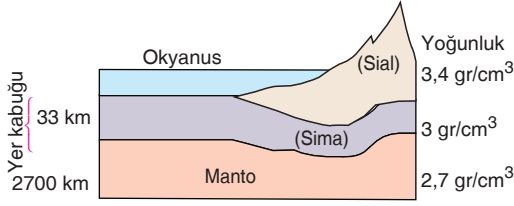
Buna göre sial tabakasının ağırlığının değişmesi;

- I. yer kabuğunda farklı aşınım ve birikim olaylarının yaşanması,
II. iklim değişiklikleri sonucu yeryüzünün buzullarla kaplanması,
III. magmanın yeryüzüne püskürmesi

unsurlarından hangilerine bağlıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

1. Aşağıda yerin iç yapısıyla ilgili bir görsel verilmiştir.

Görseldeki bilgiler değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yoğunluğu en az olan tabaka sialdir.
B) Sima tabakası okyanus tabanlarında daha kalındır.
C) Yerin derinlerine doğru yoğunluk artmaktadır.
D) Kıtalarda özellikle de dağlık alanlarda sial tabakasının kalınlığı artmaktadır.
E) Mantoda sıcaklık fazla olduğu için katı haldedir.

2. Yer, birbirinden farklı özelliklere sahip katmanlardan oluşmuştur. Bu katmanlara geosfer denir.

Geosfer adı verilen bu katmanların oluşumunu belirleyen unsurlar aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Kalınlık ve yoğunluk farkı
B) Yoğunluk ve sıcaklık farkı
C) Basınç ve yoğunluk farkı
D) Kalınlık ve basınç farkı
E) Sıcaklık ve kalınlık farkı

3. Yer kabuğu ile ilgili;

- I. Sial ve sima tabakalarından oluşur.
II. Konveksiyonel hareketler görülür.
III. Belli bir seviyeye kadar derine doğru gidildikçe her 33 metrede sıcaklık 1°C artar.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. Yer'in iç yapısı geosfer adı verilen iç içe geçmiş katmanlardan oluşur.

Bu katmanların içten dışa doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Alt manto, üst manto, iç çekirdek, dış çekirdek, sima, sial
B) İç çekirdek, dış çekirdek, alt manto, üst manto, sial, sima
C) Alt manto, iç çekirdek, üst manto, dış çekirdek, sima, sial
D) İç çekirdek, dış çekirdek, alt manto, üst manto, sima, sial
E) İç çekirdek, alt manto, dış çekirdek, üst manto, sima, sial

5. Yer kabuğu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

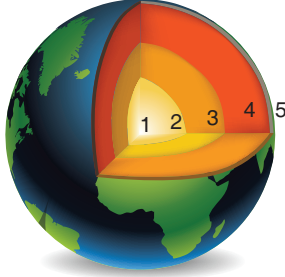
- A) Üst mantonun (astenosfer) üzerinde yer alır.
B) Sial ve sima tabakalarından oluşur.
C) Yoğunluğu ve kalınlığı en fazla olan tabakadır.
D) Sima tabakası okyanuslarda, sial tabakası kıtaların altında daha kalındır.
E) Mantonun konveksiyonel akımlarından dolayı hareket halindedir.

6. Aşağıda yer kürenin bazı katmanlarına ait özellikler verilmiş ve bu özellikler farklı katmanlarla eşleştirilmiştir.

Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Katmanın özelliği	Katmanın adı
A) Yoğunluğu en az olan katmandır.	Sial
B) Konveksiyonel hareketleri olan katmandır.	Manto
C) Sial ve sima tabakalarından oluşur.	Yer kabuğu
D) Okyanusal kabuktur.	Sima
E) İç kuvvetler kaynağını bu tabakadan alır.	İç çekirdek

7. Aşağıdaki şekilde Yer'in iç katmanları numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralarla gösterilen bu katmanlar aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) 1 → İç çekirdek
B) 2 → Dış çekirdek
C) 3 → Sima
D) 4 → Üst manto
E) 5 → Yer kabuğu

8. Aşağıda Yer'in tabakalarına ait bazı özellikler verilmiştir.

- I. Akışkan yapısı vardır ve konveksiyonel hareketler görülür.
II. Yoğunluğu ve kalınlığı en az olan tabakadır.
III. Yoğunluğun ve basıncın etkisiyle katı haldedir ve sıcaklığın en fazla olduğu tabakadır.

Bu tabakaların isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yer kabuğu	Dış çekirdek	Manto
B)	Manto	Yer kabuğu	İç çekirdek
C)	İç çekirdek	Manto	Yer kabuğu
D)	Manto	İç çekirdek	Yer kabuğu
E)	Yer kabuğu	Manto	İç çekirdek

9. Dünya'nın iç yapısı hakkındaki bilgilere;

- I. fosiller,
II. deprem dalgaları,
III. volkanik kayalar,
IV. fiziksel tortul kayalar

özelliklerinden hangileri incelenerek ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Dünya'nın oluşumu ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünya günümüzden yaklaşık 5 milyar yıl önce sıcak gaz ve toz bulutuydu.
B) Bu gaz ve toz bulutunun (nebula) sıkışması sonucu Dünya oluşmuştur.
C) Zamanla soğumuş ve yüzeyi kabuklaşmıştır.
D) Yoğunluğu fazla olan maddeler Dünya'nın merkezinde toplanırken, yoğunluğu az olanlar üst kısımlarda kalmıştır.
E) Geosfer adı verilen iç içe geçmiş katmanlar oluşmuş ve yerin merkezinden dışına doğru litosfer, piroster, barisfer olarak sıralanmıştır.

11. Yerin iç katmanları ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

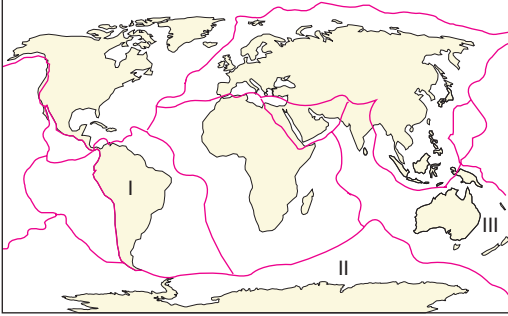
- A) Sial: Kitasal veya granitik kabuk da denilen bu tabakada daha çok silisyum ve alüminyum elementleri vardır.
B) Sima: Okyanusal veya bazaltik kabuk da denilen bu tabakada daha çok silisyum ve magnezyum gibi elementler vardır.
C) Manto: Ateş küre (pirosfer) de denilen bu tabaka Dünya'nın toplam hacminin en büyük kısmını oluşturur.
D) İç çekirdek: En sıcak tabakadır bu nedenle akışkan haldedir.
E) Litosfer: Sial ve sima katmanlarından oluşan bu tabakaya taşküre veya yer kabuğu da denilir.

12. • Sıcaklığı en fazla olan tabakadır.
• Yoğunluğun ve basıncın etkisiyle katı haldedir.
• Barisferde denir.

Bu özellikler, aşağıdaki Yer'in katmanlarından hangisine aittir?

- A) Sial B) Sima C) Üst manto
D) Alt manto E) İç çekirdek

1. Yer kabuğu tek bir parçadan oluşmaz. Belirli yerlerde birbirinden ayrılmış parçalardan meydana gelir. Karalarda ve okyanus tabanlarında devam eden bu parçalara levha denir. Aşağıdaki haritada bazı levhalar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralanmış bu levhaların isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kuzey Amerika	Afrika	Filipinler
B)	Güney Amerika	Afrika	Filipinler
C)	Kuzey Amerika	Antarktika	Avustralya
D)	Güney Amerika	Antarktika	Avustralya
E)	Afrika	Hindistan	Avustralya

2. Yer kabuğu levha adı verilen farklı boyutlardaki parçalardan oluşur. Bu levhalar sabit değildir. Yavaş bir şekilde hareket ederler.

Buna göre levhaların hareket etmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi
B) Gelgit olayının etkisi
C) Magmanın konveksiyonel hareketi
D) Dalga ve akıntılarının etkisi
E) Sürekli rüzgârlar ve kasırgaların etkisi

3. Levha hareketleri sonucunda bazı coğrafi şekiller meydana gelir.

Buna göre;

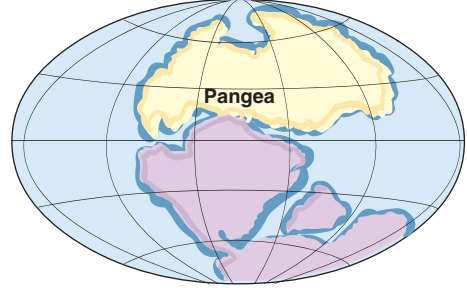
- I. okyanus ortası sırtları,
II. okyanus çukurları (hendekleri),
III. travertenler,
IV. mantarkaya

şekillerinden hangilerinin levha hareketleri sonucunda meydana geldiği söylenebilir?

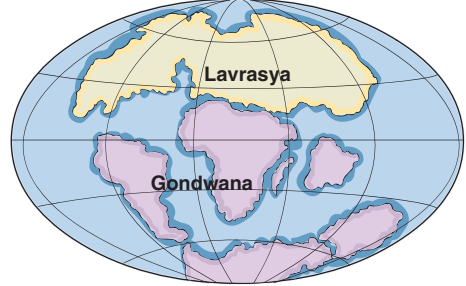
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 4.

250 milyon yıl önce Dünya

200 milyon yıl önce Dünya

Günümüzdeki Dünya

Yukarıdaki şekillerde kıtaların eski jeolojik zamanlardaki bazı durumları verilmiştir. Kıtalar eskiden tek bir parça halindeyken zamanla birbirinden ayrılmış ve uzaklaşmışlardır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Şiddetli depremlerin yaşanması
B) Güçlü volkanik patlamaların oluşması
C) Okyanus akıntılarının etkisi
D) Şiddetli kasırgaların etkisi
E) Manto tabakasındaki magmanın konveksiyonel akımları

5. Türkiye'nin bulunduğu arazi 3. jeolojik zamana kadar Tethys (Tetis) Denizi altında iken levha hareketleri sonucu sıkışmış ve yükselerek kara haline gelmiştir.

Buna göre Türkiye'nin bulunduğu arazinin yükseklik kara halini almasına neden olan levhalar aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Hindistan, Arap, Avrasya
B) Avrasya, Afrika, Arap
C) Afrika, Avustralya, Hindistan
D) Antarktika, Hindistan, Arap
E) Arap, Avrasya, Antarktika

6. Levhaların birbirine doğru hareket etmesi veya uzaklaşması ya da yanıl yer değiştirmesi sonucu bazı olaylar meydana gelir.

Aşağıdaki levha hareketleri sonucu meydana gelen olaylardan hangisi yanlış verilmiştir?

- A) İki okyanusal levhanın yaklaşması sonucu derin okyanus çukurları oluşur.
B) İki kıtasal levhanın yaklaştığı yerde kıvrımlı sıradağlar oluşur.
C) İki okyanusal levhanın uzaklaşması sonucu okyanus sırtları oluşur.
D) İki kıtasal levhanın uzaklaşması sonucu derin ve geniş yarıklar oluşur.
E) Okyanusal levha ile kıtasal levhanın yaklaştığı yerde derin hendekler oluşur.

7. Alfred Wegener'e göre başlangıçta Pangea adı verilen tek bir kara parçasından oluşan kıtalar zamanla birbirinden ayrılarak bugünkü görünümünü almıştır.

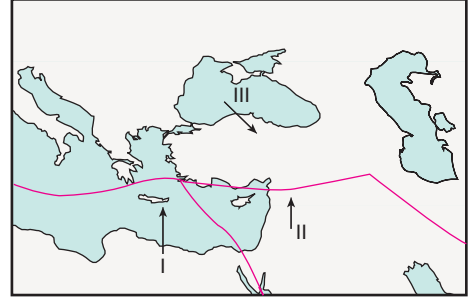
Bu duruma kanıt olarak;

- I. kıtaların yapboz parçaları gibi birbirini tamamlaması,
II. kıyılarda delta ovalarının oluşması,
III. kıtaların birbirine bakan yüzeylerinde bulunan fosillerin aynı olması

özelliklerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

- 8.

Yukarıdaki haritada Türkiye'nin yer şekillerinin günümüzdeki halini almasında büyük etkisi olan levhalar ve hareket yönleri gösterilmiştir.

Bu levhaların isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Avrasya	Afrika	Arap
B)	Arap	Afrika	Avrasya
C)	Afrika	Arap	Avrasya
D)	Avrasya	Arap	Afrika
E)	Afrika	Avrasya	Arap

9. İki kıtasal levhanın birbirine yaklaştığı yerlerde;

- I. okyanus hendekleri,
II. sıradağlar,
III. okyanus sırtları,
IV. okyanus çukurları

şekillerinden hangilerinin oluşması beklenir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
D) Yalnız IV E) III ve IV

10. Levha hareketleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İki okyanusal levhanın birbirinden uzaklaştığı yerlerde okyanus sırtları oluşur.
B) Levhaların hareket etmesinde mantodaki konveksiyonel akımların etkisi vardır.
C) Yanal levha hareketleri sonucunda levha sınırlarında şiddetli depremler yaşanır.
D) Levha sınırları ile kıta sınırları birbirleriyle çakışmaktadır.
E) Levha sınırlarında volkanik olaylar görülebilir.

1. • Alp orojenezi gerçekleşmiştir.
• Atlas ve Hint okyanusları oluşmuştur.
• Petrol, linyit ve tuz yatakları oluşmuştur.
• Bugünkü bitki ve hayvan toplulukları belirmeye başlamıştır.

Bu olayların gerçekleştiği jeolojik dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prekambriyen B) Mezozoik
C) Tersiyer D) Kuaterner
E) Paleozoik

2. I. Egeid karası çökmüş, Ege Denizi oluşmuştur.
II. Atlas ve Hint Okyanusları oluşmuştur.
III. Alp orojenezine hazırlık dönemidir.
IV. Masif araziler oluşmuştur.

Yukarıdaki olaylardan hangileri Senozoik (Tersiyer ve Kuaterner) dönemde meydana gelmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Kıtalar ilk başta Pangea adında tek parçadan oluşurken zamanla bu tek kıta parçalanmış ve birbirinden uzaklaşmaya başlamıştır. Bunun sonucunda günümüzdeki kıtalar oluşmuştur.

Buna göre Pangea'nın parçalanıp kıtaların birbirinden uzaklaşmaya başlaması hangi jeolojik zamanda olmuştur?

- A) İlkel zaman B) I. zaman C) II. zaman
D) III. zaman E) IV. zaman

4. **Aşağıda verilen jeolojik zaman ve bu zamanda gerçekleşen olay eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

Jeolojik zaman	Gerçekleşen olay
A) İlkel zaman	Kıtaların çekirdek kısmı oluşmuştur.
B) Birinci zaman	Pangea adında tek kıta oluşmuştur.
C) İkinci zaman	Dinozorlar ortaya çıkmıştır.
D) Üçüncü zaman (Tersiyer)	Atlas ve Hint Okyanusları oluşmuştur.
E) Üçüncü zaman (Kuaterner)	Alp - Himalaya kıvrımları oluşmuştur.

5. Yerküre yaklaşık 4,5 milyar yaşındadır. Bu süre oldukça uzun olduğu için yerkürenin oluşum sürecinin zaman ve devirlere ayrılarak daha iyi incelenmesi amaçlanmıştır.

Buna göre zaman ve devirlerin belirlenmesinde, aşağıdaki özelliklerden hangisinin kullanıldığı söylenemez?

- A) Kayaçlar
B) Fosiller
C) İklim değişiklikleri
D) Orojenik hareketler
E) Fay hatları

6. **Afrika ve Güney Amerika kıtalarında I. jeolojik zamana ait benzer bitki ve hayvan fosillerinin bulunması aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?**

- A) Bu kıtaların I. jeolojik zamanda birleşik olduğunu
B) Bu kıtalarda aynı iklim şartlarının yaşandığını
C) I. jeolojik zamandaki canlı ve bitkilerin günümüzdekilerle aynı olduğunu
D) Bu kıtalarda en etkili dış kuvvetin akarsular olduğunu
E) Zamanla iklim şartlarının değiştiğini

7. Karadeniz eski jeolojik devirlerde tatlı su gölü iken Egeid karasının çökmesi sonucu Akdeniz'in suları önce çöken bu alanı doldurmuştur. Daha sonra eskiden bir akarsu yatağı olan Çanakkale ve İstanbul Boğazları'nı doldurarak Karadeniz'e ulaşmıştır. Böylece Karadeniz'in açık denizlerle bağlantısı oluşmuş ve denize dönüşmüştür.

Bu olayın aşağıdaki jeolojik dönemlerden hangisinde gerçekleştiği söylenebilir?

- A) İlkel zaman B) I. zaman
C) II.zaman D) III. zaman (Tersiyer)
E) III. zaman (Kuaterner)

8. Bir bilim insanı inceleme yaptığı araziyle ilgili şu ifadeleri kullanmıştır.

- Bu alanda masif araziler geniş yer tutar.
- Yer altı kaynağı olarak taş kömürü yaygındır.

Buna göre bu bilim insanının araştırma yaptığı arazi hangi jeolojik zamanda oluşmuştur?

- A) İlkel zaman (Prekambriyen)
B) I. zaman (Paleozoyik)
C) II.zaman (Mezozoik)
D) III. zaman (Tersiyer)
E) III. zaman (Kuaterner)

9. I. Atmosferin oluşumu
II. Taş kömürü yataklarının oluşumu
III. Dinozorların ortaya çıkması
IV. İlk insanın ortaya çıkması
V. İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nın oluşması

Yukarıda verilen olaylardan hangileri aynı jeolojik zamanda meydana gelmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

10. • Şiddetli volkanik olaylar yaşanmıştır.
• Atlas ve Hint Okyanusları oluşmuştur.
• Linyit, petrol, tuz ve bor yatakları oluşmuştur.
• Bugünkü bitki ve hayvan türleri ortaya çıkmıştır.
• Alp Himalaya kıvrımları oluşmuştur.

Yukarıda verilen olaylar hangi jeolojik zamanda meydana gelmiştir?

- A) İlkel zaman (Prekambriyen)
B) I. zaman (Paleozoyik)
C) II.zaman (Mezozoik)
D) III. zaman (Tersiyer)
E) III. zaman (Kuaterner)

11. Aşağıdaki tabloda olay ve bu olayın gerçekleştiği jeolojik zaman eşleştirilmiştir.

		Jeolojik Zamanlar				
	Meydana gelen olay	İlkel zaman	Birinci zaman	İkinci zaman	Üçüncü zaman	Dördüncü zaman
I.	Kıtaların çekirdek kısımları oluşmuştur.	✓				
II.	Dinozorlar ortaya çıkmıştır.			✓		
III.	Pangea adında ilk kıta oluşmuştur.		✓			
IV.	Egeid karası çökmüştür.					✓
V.	İlk insan ortaya çıkmıştır.				✓	

Buna göre eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Türkiye'deki arazilerin büyük bir bölümünün oluştuğu jeolojik zaman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. jeolojik zaman (Paleozoyik)
- B) II. jeolojik zaman (Mezozoyik)
- C) III. jeolojik zaman (Tersiyer)
- D) III. jeolojik zaman (Kuaterner)
- E) İlkel zaman (Prekambriyen)

2. Aşağıda verilen Türkiye'de meydana gelen olay ve jeolojik zaman eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Meydana gelen olay	Jeolojik zaman
A) Taş kömürü yataklarının oluşumu	1. zaman
B) İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nın oluşumu	3. zaman (Kuaterner)
C) Linyit yataklarının oluşumu	3. zaman (Tersiyer)
D) Bor yataklarının oluşumu	2. zaman
E) Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları'nın oluşumu	3. zaman

3. Türkiye jeolojik anlamda genç bir ülkedir.

Buna göre Türkiye'nin genç bir ülke olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların geniş yer tutması
- B) Volkanik faaliyetlerin fazla olması
- C) Ortalama yükseltisinin fazla olması
- D) Maden çeşitliliğinin fazla olması
- E) 3. jeolojik zamanda oluşması

4. Türkiye'nin bulunduğu arazide eski jeolojik zamanlarda tetis adında bir deniz bulunmaktaydı. Zamanla farklı jeolojik olaylar sonucunda bu deniz ortadan kalkmış ve Anadolu kara haline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun kanıtıdır?

- A) Kırıklı yapının yaygın olması
- B) Ortalama yükseltinin fazla olması
- C) Toroslar'da balık fosillerine rastlanması
- D) Volkanik arazilerin görülmesi
- E) Karstik kayaların yaygın olması

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de I. jeolojik zamanda meydana gelen olaylardan biridir?

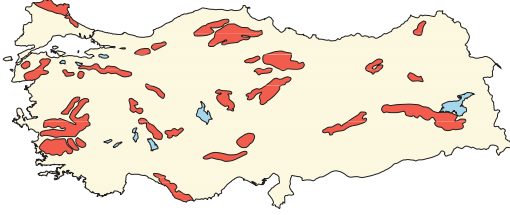
- A) Zonguldak taş kömürü yataklarının oluşması
- B) İstanbul Boğazı'nın oluşması
- C) Kıbrıs Adası'nın Anadolu'dan ayrılması
- D) Kuzey Anadolu Dağları'nın oluşması
- E) Volkanik dağların oluşması

6. I. jeolojik zamanda oluşan, kıvrılma özelliğini yitirmiş olan ve sertleşmiş kara parçalarına masif arazi denir.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de görülen masif araziler arasında yer almaz?

- A) Samsun'da Bafra Ovası
- B) Trakya'da Yıldız Dağları
- C) Ege'de Saruhan - Menteşe Yöresi
- D) Akdeniz: Alanya - Anamur arası
- E) İç Anadolu'da Kırşehir

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle taranarak gösterilmiştir.

Bu alanların oluştuğu zaman aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

Gösterilen alan	Jeolojik zaman
A) Linyit yatakları	III. zaman (Tersiyer)
B) Taş kömürü yatakları	I. zaman (Paleozoik)
C) Volkanik araziler	III. zaman (Kuaterner)
D) Masif araziler	I. zaman (Paleozoik)
E) Kıvrımlı dağlar	II. zaman (Mezozoik)

8. Türkiye daha çok III. zamanda oluşmuş genç oluşumlu arazi yapısına sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisinin yaygın olması bu durumun kanıtları arasında yer alır?

- A) Masif araziler
B) Taş kömürü yatakları
C) Karstik araziler
D) Linyit yatakları
E) Delta ovaları

9. I. Egeid karası çökmüştür.
II. İstanbul ve Çanakkale Boğazları oluşmuştur.
III. Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur.
IV. Linyit, tuz ve bor yatakları oluşmuştur.

Türkiye'de meydana gelen yukarıdaki olaylardan hangileri Kuaterner'de oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Ege Denizi'nin bulunduğu yerde IV. jeolojik zamanın başlarına kadar Egeid adında bir kara parçası varken, tektonik hareketler sonucu bu kara parçası çökmüş ve Akdeniz'in suları bu alana dolarak Ege Denizi'ni oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu olayın sonucunda oluşmuştur?

- A) Ege Denizi kıyılarında derinliğin az olması
B) Ege'de Akdeniz ikliminin görülmesi
C) Ege'de horst ve grabenlerin oluşması
D) Ege Denizi'nde çok sayıda ada oluşması
E) Ege kıyılarında akarsuların menderes yapması

11. I. Linyit yataklarının oluşması
II. Taş Kömürü yataklarının oluşumu

Yukarıdaki olayların oluştuğu jeolojik zamanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	I. zaman	II. zaman
B)	I. zaman	III. zaman
C)	II. zaman	III. zaman
D)	III. zaman	I. zaman
E)	III. zaman	I. zaman

12. Türkiye'de farklı jeolojik zamanlar ve bu zamanlarda meydana gelen bazı olaylar aşağıda eşleştirilmiştir.

Yapılan bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Birinci zaman: → Taş kömürü yatakları oluşmuştur.
B) İkinci zaman: → Dinazorlar ortaya çıkmıştır.
C) Üçüncü zaman: → Anadolu yükselerek deniz üzerine çıkmıştır.
D) Üçüncü zaman: → Toros Dağları ve Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur.
E) Üçüncü zaman: → Karadeniz gölü iken denize dönüşmüştür.

1. • Yer kabuğunun geniş kısımlarının alçalıp yükselmesi olayıdır.
• Yükselen yerler kıtaları, alçalan yerler okyanus tabanlarını oluşturur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen iç kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orojenez B) Epirojenez C) Volkanizma
D) Deprem E) Dalgalar

2. Yan basınçların etkisiyle çukur sahalarda biriken tortul malzemeler kıvrılarak yükselirler ve sıradağları oluştururlar.

Bu olayın oluşmasında etkili olan iç kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Epirojenez B) Volkanizma C) Deprem
D) Yer altı suları E) Orojenez

3. İç kuvvetlerden volkanizmanın tanımı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yer altından gelen titreşim ve salınım dalgalarıdır.
B) Magma'nın yer kabuğuna doğru sokulması ya da yeryüzüne çıkmasıdır.
C) Yer kabuğunun geniş kısımlarının alçalıp yükselmesi olayıdır.
D) Çukur sahalarda biriken tortul malzemelerin yan basınçların etkisiyle yükselmesidir.
E) Doğal bir yatak boyunca akan su kütesidir.

4. İç kuvvetlerin ortaya çıkmasındaki temel unsur aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) İç çekirdeğin yoğun ve sert olması
B) Yer altında meydana gelen depremler
C) Magmanın konveksiyonel hareketi
D) Yer kabuğundaki kırıklar
E) Yeryüzünde meydana gelen heyelanlar ve kaya düşmesi

5. İç kuvvetlerin etkisiyle yer kabuğunda meydana gelen hareketlere tektonik hareketler denir. İç kuvvetler bu tektonik hareketler sonucunda meydana gelir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iç kuvvetlerden biri değildir?

- A) Toprak kayması
B) Orojenez
C) Epirojenez
D) Deprem
E) Volkanizma

6. I. Yeryüzünün şekillenmesinde yapıcı bir rol oynarlar.
II. Kaynağını manto tabakasından alırlar.
III. Yeryüzünü aşındırma ve biriktirme faaliyetleriyle şekillendirirler.

Yukarıda verilenlerden hangileri iç kuvvetlerin özelliklerindedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Aşağıdaki iç kuvvetler ve bu iç kuvvetlere bağlı olarak oluşan yer şekilleri eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

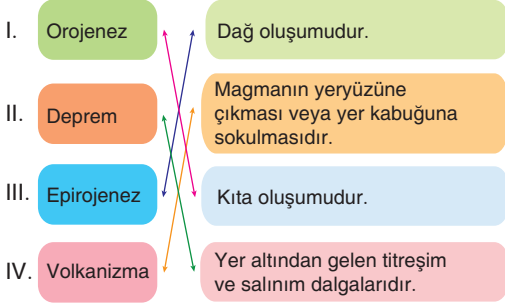
- A) Orojenez – Jeosenkinal
- B) Epirojenez – Kıyı taraçaları
- C) Volkanizma – Krater
- D) Orojenez – Horst
- E) Epirojenez – Jeoantiklinal

8. I. Transgresyon
II. Krater
III. Çöküntü depremleri

Yukarıda verilenlerden hangilerinin oluşumunda iç kuvvetler etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Aşağıdaki şemada iç kuvvetler ve bu kuvvetlerin açıklamaları oklarla eşleştirilmiştir.

Buna göre verilen eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. I. Orojenez
II. Volkanizma
III. Deprem

Yukarıda verilen iç kuvvetlerden hangilerinin dağılımına neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

11. İç kuvvetlerin oluşum süreleri göz önünde bulundurulduğunda en yavaş ve en hızlı gerçekleşen kuvvetler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	En yavaş	En hızlı
A)	Orojenez	Volkanizma
B)	Epirojenez	Deprem
C)	Orojenez	Deprem
D)	Epirojenez	Volkanizma
E)	Epirojenez	Orojenez

12. Aşağıda bazı coğrafi şekiller ve bu şekilleri oluşturan kuvvetler eşleştirilmiştir.

		İç Kuvvetler			
Coğrafi şekiller		Orojenez	Epirojenez	Volkanizma	Deprem
I.	Jeoantiklinal		✓		
II.	Krater			✓	
III.	Horst				✓
IV.	Antiklinal	✓			

Buna göre yapılan bu eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

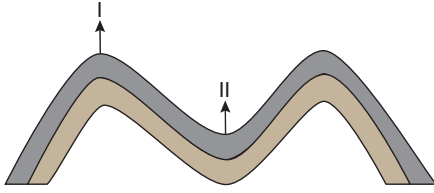
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) Yalnız IV
- E) I ve IV

1. Dünya'nın oluşumundan bugüne kadar dört büyük orojenez olayı meydana gelmiştir. Yeryüzünün ilk kıvrımları Prekambriyen'de oluşan Huron kıvrımlarıdır. Paleozoik'te Hersinyen ve Kaledoniyen kıvrımları oluşmuştur. Son olarak oluşan ise Tersiyer'de başlayıp hâlen oluşumu devam eden Alp kıvrımlarıdır.

Buna göre aşağıdaki dağlardan hangisinin Alp kıvrımları ile oluştuğu söylenemez?

- A) Atlas Dağları B) Alp Dağları
C) And Dağları D) Ural Dağları
E) Himalaya Dağları

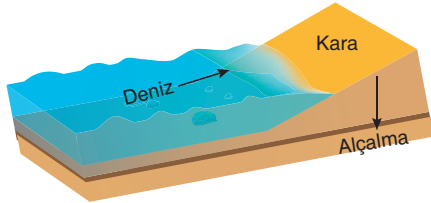
2. Aşağıda bir kıvrım sistemine ait kesit verilmiştir.

Kesitteki I ve II numaralı şekillerin isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Horst	Graben
B) Antiklinal	Senklinal
C) Horst	Senklinal
D) Senklinal	Antiklinal
E) Graben	Senklinal

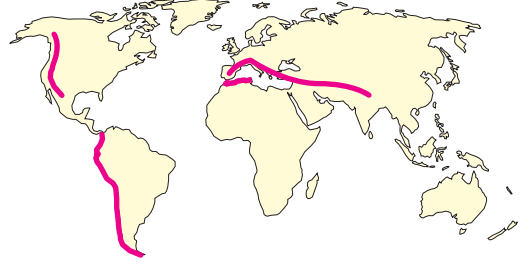
3. Aşağıda epirojenez sonucunda gerçekleşen transgresyon olayı gösterilmiştir.

Buna göre transgresyon olayının yaşandığı bir bölge ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bölgedeki akarsuların akış hızları azalmıştır.
B) Deniz kıyısındaki yerler sular altında kalmıştır.
C) Akarsular biriktirme yapmaya başlamıştır.
D) Akarsuların hidroelektrik potansiyelleri azalmıştır.
E) Akarsular vadilerini derine doğru aşındırmaya başlamıştır.

4. Aşağıdaki haritada bazı sıradağlar taranarak gösterilmiştir.

Bu dağların uzanış yönünü belirleyen temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fay hatlarının uzanış doğrultusu
B) Levhaların hareket yönü
C) Aktif volkanların dağılışı
D) Biriken tortuların özelliği
E) Etkili olan iç kuvvetlerin farklı olması

- 5.

	İç kuvvet	Yer şekli
I.	Epirojenez	Kıyı taraçaları
II.	Orojenez	Dağ sıraları
III.	Volkanizma	Maar çukurları
IV.	Depremler	Kıta kalkanları

Yukarıda verilen kuvvetlerden hangileri karşısındaki yer şeklinin oluşumunda etkili değildir?

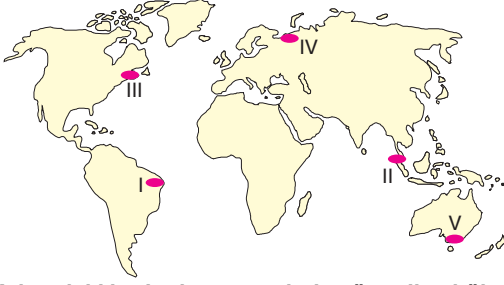
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve II E) III ve IV

6. I. Şahitkaya
II. Kaldera
III. Horst ve graben

Yukarıda verilen yer şekillerinden hangilerinin oluşumunda iç kuvvetler etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen bölgelerden hangisi aktif deprem ve volkanizma olaylarının sık yaşandığı yerlerden biridir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Yer kabuğunda kıta çekirdeklerinin bulunduğu arazilerde deprem riski azdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu arazilerin bulunduğu yerler arasında gösterilemez?

- A) Grönland
B) İskandinav Yarımadası
C) Sibirya
D) Büyük Okyanus çevresi
E) Kanada'nın kuzeyi

9. I. Yer kabuğundaki aşınma ve birikmeler
II. İklim değişiklikleri
III. Transgresyon ve regresyon olayları
IV. Kıyı taraçaları

Yukarıdakilerden hangileri epirojenezin nedenleri arasında gösterilebilir?

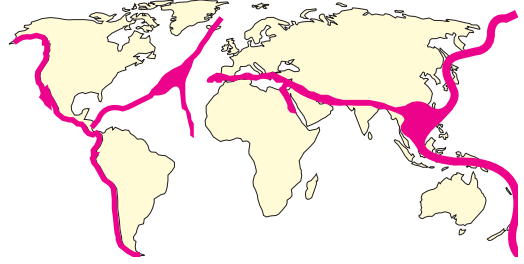
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Kırıklı yapının (fay) fazla olduğu yerlerde tektonik deprem riski yüksektir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde tektonik depremlerin sık yaşandığı söylenebilir?

- A) Japonya B) Danimarka C) Finlandiya
D) Avustralya E) Libya

11. Aşağıdaki haritada bazı yerler taranarak gösterilmiştir.

Bu alanların ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Sıcak su kaynakları bakımından zengin olmaları
B) Genç oluşumlu arazi yapısına sahip olmaları
C) Aktif volkanların yaygın olması
D) Depremlerin sık yaşanması
E) Kıta kalkanı olmaları

12. I. Antiklinal ve senklinal
II. Jeoantiklinal ve jeosenklinal
III. Traverten
IV. Mantar kaya

Yukarıda verilen yer şekillerinden hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin etkisi yoktur?

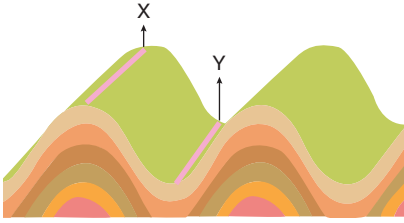
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Kara ve denizlerde düşey doğrultudaki alçalma yükselme hareketidir. Başka bir ifade ile, yer kabuğunun geniş alanlı yaylanma hareketleridir. Yer kabuğu kalınlığı ve yoğunluğu oranında mantoya az veya çok batmış durumdadır ve mantonun üzerinde dengede durmaktadır. Bu dengeye izostatik denge denir.

İzostatik dengenin bozulması sonucu aşağıdaki olaylardan hangisi oluşur?

- A) Orojenez B) Epirojenez C) Volkanizma
D) Deprem E) Obruk

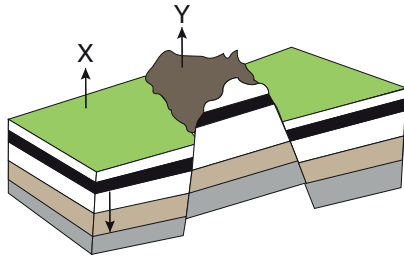
2.

Kesiti verilen şekilde "X ve Y" ile gösterilen yapılara verilen isim aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	X	Y
A)	Horst	Graben
B)	Antiklinal	Senklinal
C)	Graben	Horst
D)	Senklinal	Antiklinal
E)	Jeoantiklinal	Jeosenklinal

3. Aşağıda bir yer şeklinin kesiti verilmiştir.

Kesiti verilen şekilde, X ve Y ile gösterilen yerlerin isimleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	X	Y
A)	Horst	Graben
B)	Jeoantiklinal	Jeosenklinal
C)	Antiklinal	Senklinal
D)	Graben	Horst
E)	Senklinal	Antiklinal

4. Dünya üzerinde prekambriyen (ilkel zaman)'de oluşan ilk kara parçalarına kıta kalkanı denir. Kıta kalkanlarının bulunduğu alanlarda deprem riski azdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu alanlardan biridir?

- A) Japonya
B) Kanada'nın kuzeyi
C) Filipinler
D) ABD'nin batısı
E) Şili'nin batısı

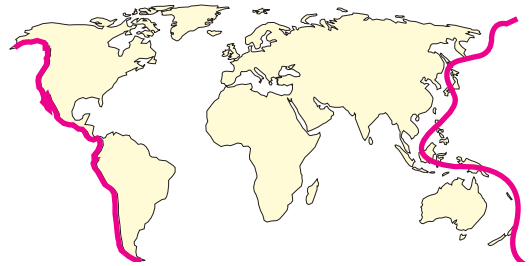
5. I. Mantar kaya
II. Haliç
III. Kıyı taraçaları
IV. Peribacaları

Yukarıda verilen yer şekillerinden hangilerinin oluşumunda hem iç kuvvetler hem de dış kuvvetler etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

TÜMLER YAYINLARI

6.

Bu haritada taranarak gösterilen alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deprem riski az olan kıta kalkanlarıdır.
B) Aktif volkanların yaygın olduğu ateş çemberidir.
C) Derin okyanus çukurlarının bulunduğu alanlardır.
D) Kıta levhalarının birbirinden uzaklaştığı yerlerdir.
E) Orojenezin olduğu alanlardır.